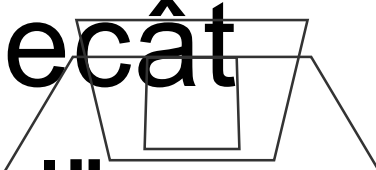

HOME ([HTTPS://WWW.B-CRITIC.RO/](https://www.b-critic.ro/))
/ SPECTACOL ([HTTPS://WWW.B-CRITIC.RO/CATEGORY/SPECTACOL/](https://www.b-critic.ro/category/spectacol/))
/ TEATRU ([HTTPS://WWW.B-CRITIC.RO/CATEGORY/SPECTACOL/TEATRU/](https://www.b-critic.ro/category/spectacol/teatru/))
/ „NU TREBUIE SĂ FII MAI DEȘTEPT DECÂT PERSONAJUL” ([HTTPS://WWW.B-CRITIC.RO/SPECTACOL/TEATRU/NU-TREBUIE-SA-FII-MAI-DEȘTEPT-DECAT-PERSONAJUL/](https://www.b-critic.ro/spectacol/teatru/nu-trebuie-sa-fii-mai-destept-decat-personajul/))

„Nu trebuie să fii mai deștept decât personajul”

BY CRISTINA RUSIECKI ([HTTPS://WWW.B-CRITIC.RO/AUTHOR/CRISTINA_RUSIECKI/](https://www.b-critic.ro/author/cristina_rusiecki/))

Îmi place 0 Distribuie

Interviu cu Coca Bloos

Cristina Rusiecki: *De unde vine numele de Bloos?*

Coca Bloos: Tatăl meu era sas de lângă Sibiu. De-a lungul timpului, numele a tot suferit schimbări de pronunție.

(<http://b-critic.ro/>)

FOLLOW

C.R.: *Deci sunteți de lângă Sibiu?*

C.B.: Nu, m-am născut la Piatra Neamț și am făcut liceul la Râmnicu Vâlcea. În 1965, când am terminat, am vrut să dau la Facultatea de Istorie-Română de la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj. Dar am dat întâi la Filosofie, pentru că examenul la această facultate, ca și cel de la Arhitectură, se dădea înainte. Având loc o deschidere în perioada aceea (o relaxare a dictaturii comuniste, n.n.), m-am gândit că aș fi putut să ajung și în presă cu Facultatea de Filosofie. De fapt, învățasem pentru Istorie-Română. Mă pregătisem să dau examen la istorie, la română, scris și oral, la gramatică. Nu mă pregătisem cu materialismul științific. A trebuit să învăț și economie politică. La Cluj, am petrecut cinci ani. Colegii și colegele mele de facultate au ajuns oameni de ispravă în presă, în cultură, în învățământ, în televiziune.

C.R.: *Pe vremea aceea nu vă împingea demonul către actorie.*

C.B.: Eu nu am vrut să ajung actriță pentru imagine, ca să fiu vedetă. Fiind un copil jucăuș, s-a făcut transferul între jocul din copilărie și adolescență. La liceu, am făcut teatru și limba rusă cu fratele lui Emil Loteanu. La facultate, bruma de cultură pe care mi-am făcut-o a fost citind cărți, mergând la teatru și la concerte. Ani întregi am jucat teatru în Sala Studenților din Cluj, după care mergeam la cofetărie cu colegii și petreceam. Dimineața, aveam cursuri, seara, repetiții și spectacol. Repetițiile erau foarte serioase. Am dat concurs ca să intru în trupa de studenți. La Cluj m-am lansat cu *Zizi și formula ei de viață* (de Sidonia Drăgușanu, n.n.). Toți mă știau de Zizi, o tânără care nu voia să se integreze profesional, nu voia să se ducă să muncească pe șantier. Voia doar să fie admirată, să avanseze, să se facă vedetă. Voia să fie liber-profesionistă.

Poate că era și sămânța mea să nu muncesc, că rolul mi-a ieșit foarte bine. Am avut colegi extraordinari la Cluj. În Cluj, era emulație teatrală, teatrele din București veneau în turneu, la fel și orchestrele. Era efervescență spirituală.

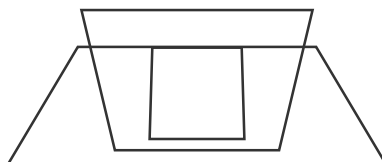

C.R.: Apoi, ați lucrat ca jurnalist la Sibiu, meserie care v-a plăcut, mai puțin programul, după cum mi-ați mărturisit. La un moment dat ați văzut un anunț că se dă concurs pentru actriță corp-ansamblu la Teatrul de Nord din Satu Mare. Ați luat concursul și ați ajuns cu trenul, la trei noaptea, într-un oraș în care nu știați pe nimeni. Ați reușit să vă faceți prieteni?

C.B.: Satu Mare, cu toată trupa teatrului, a însemnat pentru mine o perioadă foarte frumoasă. La Sibiu mă simțisem singură. Lucrând în presă, oamenii păstrau distanța. Când am ajuns la Satu Mare, mi-a trecut singurătatea, chiar dacă eram actor corp-ansamblu. Deși veneam de la ziar, nu am știut ce înseamnă asta din punct de vedere administrativ și financiar până când nu am luat primul salariu de la teatru. Era mult mai mic decât cel de la ziar. Dar, în rest, era foarte bine. Eram ca într-o familie.

C.R.: Care a fost primul rol?

C.B.: Am jucat în *Oțelul*. Îmi plăcea să mă joc. Am fost crescută de bunici. Bunica îmi citea povești mai ales din universul rusesc. Când citesc „Povestirile” lui Cehov, îmi aduc aminte de poveștile pe care mi le spunea bunica mea. Mamaia nu mințea când îmi citea povestea, pentru că personajele erau foarte clare. Și, chiar dacă îmi mai citise aceeași poveste de nenumărate ori, o discuta cu mine. Sensibilitatea, emoția, tot ce era frumos în copilărie s-au ascuns undeva în suflet. Intrând în viață și, mai ales, în teatru, am redescoperit-o pe Cocuța, cum îmi spunea bunica. Apărea numai când eram pe scenă. Când întâlneam un personaj, el punea stăpânire pe mine. Jocul cu personajul era un fel de de-a v-ați ascunselea permanent. În copilărie mă jucam de-a doctorul. Nu-mi plăcea să fiu liderul grupului, să-i coordonez pe ceilalți copii. Când am ascultat *Cenușăreasa*, am iubit-o de n-am mai putut, nu ca pe Albă ca Zăpada.

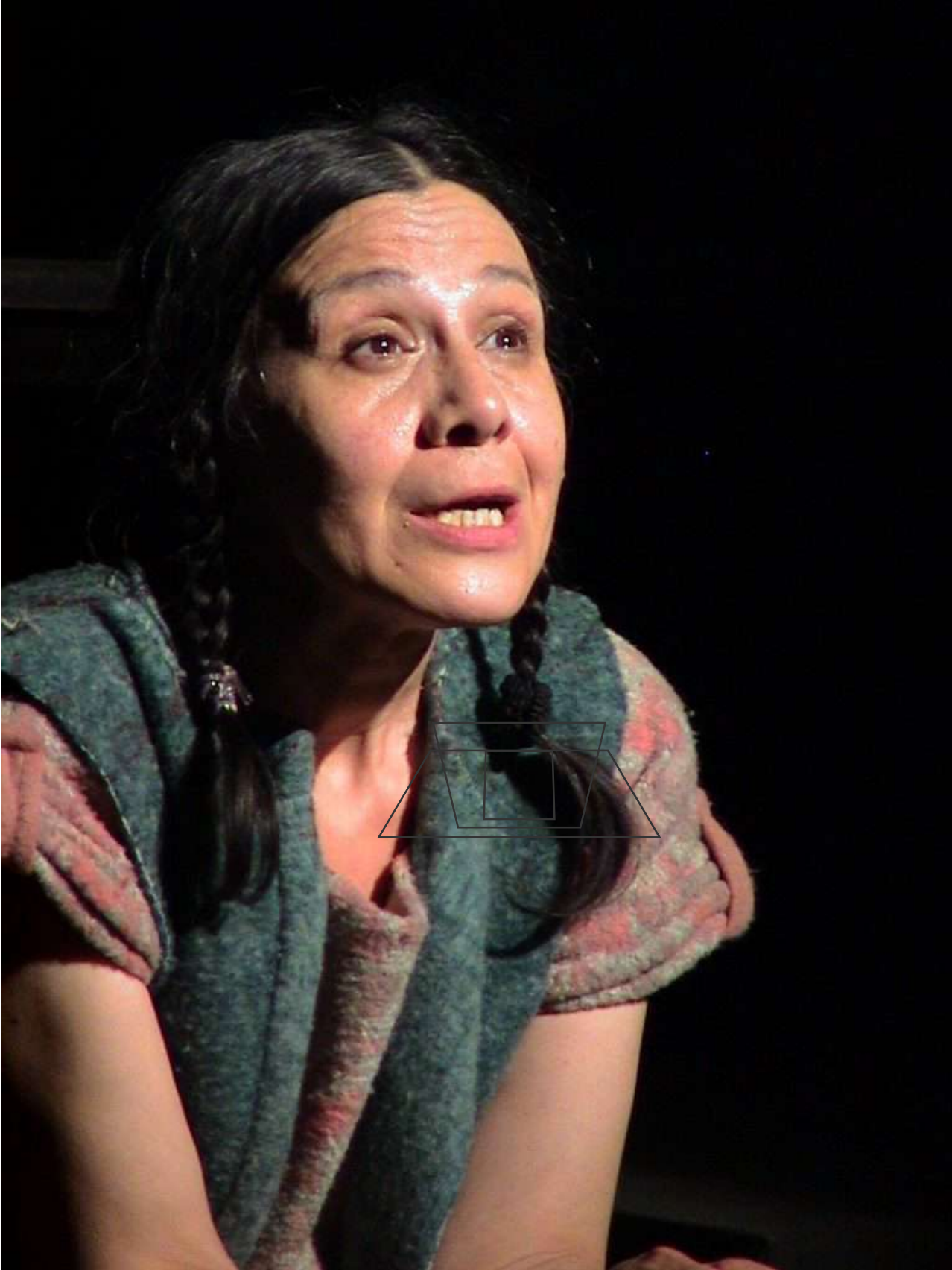

(http:
critic.ro

FOLLOW

C.R.: *Nu vă plăceau divele.*

C.B.: Nu. Și aveam să primesc de-a lungul timpului ceea ce-mi plăcea. Am jucat toate amărăștencele.

C.R.: Vorbiți de bunică, dar nu prea amintiți de părinții dumneavoastră.

C.B.: În casă la noi era o disciplină de fier, cu reguli care nu se discutau. Copil fiind, am mâncat bătaie fără comentarii. Nu mințeam când eram mică. Atunci când m-am mai mărit și mințeam, primeam de la mama... Până când am devenit domnișoară am mâncat bătaie. Mama ne plesnea și pe mine, și pe fratele meu fără niciun fel de comentariu. Nu negociam nimic. Era disciplină în casă și erau reguli. Regulile le puteai discuta. Dacă spuneai că vii la ora zece atunci trebuia să vii pentru că mama te-a întrebat inițial la ce oră ajungi acasă. Te privea din ce pricină ai spus ora zece, și nu douăsprezece, nu ai gândit în perspectivă, ți-a fost frică că nu te lasă dacă spui că vii la miezul nopții. Trebuia să te gândești bine, că altminteri ți-o luai. Ceea ce s-a și întâmplat de foarte multe ori.

C.R.: Și atunci vă refugiați la bunici.

C.B.: Da, acolo dansam. Îmi plăcea să imit animalele. Îmi plăcea să merg la film. Îmi aduc și acum aminte de *Sevastopol*, de *Primăvara pe gheață* văzute în copilărie. De jucat pot să mă joc și acum. Jocul te împinge și către lumină, dar și spre întuneric.

C.R.: Care dintre rolurile jucate la Satu Mare v-a rămas în amintire?

C.B.: Toca (regizorul Alexandru Tocilescu, n.n.) a venit la Satu Mare să-și monteze spectacolul de licență, *Războiul vacii*. Jucau Petre Moraru, Marcel Popa, Ion Haiduc. Excepțional spectacol! Rolul acela mi-a adus echivalarea de studii.

C.R.: Satu Mare a fost primul contact cu teatrul profesionist. Ce țineți minte în afară de repetiții și spectacole?

C.B.: Pe vremea aceea eram exuberantă, vorbeam și râdeam tare. Când intram pe scenă, nu, dar, în rest, da. Aveam un comportament de om liber. Trupa română juca în același teatru cu cea maghiară. Într-o zi, directorul teatrului, Csiky András, m-a luat

MENU

(http://critic.ro)

FOLLOW

deoparte și mi-a explicat faptul că teatrul este o catedrală, că acolo nu se vorbește tare. După această discuție nu am mai intrat în teatru fără să mă șterg pe picioare. Mi-a făcut educație.

C.R.: *Cum a fost rolul din **Războiul vacii**?*

C.B.: Nu știu cum, dar am putut să zbor literalmente prin scenă. Vorbesc de mișcarea pe care o făceam în spectacol. Am fost cu el la București, la Teatrul de Comedie. În sală au venit profesori de la Facultatea de Teatru din București pentru echivalarea mea de studii. După spectacol, Octavian Cotescu mi-a pus mâna pe cap și mi-a spus: „De unde ai apărut tu?”. Examenul practic a fost acest spectacol în regia lui Tocilescu care, la repetiții, lucra împreună cu profesorul lui, Radu Penciulescu.

C.R.: *Ce a urmat după perioada de la Satu Mare?*

C.B.: Am plecat la Brașov împreună cu Mircea Marin, regizor de excepție, care îmi devenise soț. Satu Mare fusese ca o școală primară pentru actrița din mine, Brașovul era deja liceul. Era o altă treaptă, cu o trupă cu artiști de valoare.

Sufeream de complexul că nu făcusem Institutul de Teatru, complex care m-a însoțit până mai deunăzi, când m-am retras din teatru. Mircea Marin, un om cu o mare cultură, simțea foarte bine personajele. Avea un ascendent asupra mea. M-am simțit în inferioritate. Totdeauna mă

gândeam că Mircea trebuie „să mă tragă după el”, deși el nu a adus niciodată subiectul acesta în discuție.

C.R.: *Cum ați gestionat acest complex?*

C.B.: Am vrut să fiu independentă. Nu voiam să dau socoteală nimănui. Din pricina aceasta am ratat familia, copiii... Copil fiind, eram docilă, acum voiam să fiu liberă. După șase ani de căsnicie am plecat la Piatra Neamț.

C.R.: *Și nu ați mai avut familie.*

C.B.: Nu am făcut copii. Nu cred că puteam să am familie. Nu puteam să gestionez și familia, și teatrul, ținând cont că teatrul a însemnat pentru mine oxigenul, viața. Teatrul am fost eu, a fost dumnezeul meu. Am jucat pentru Dumnezeu, că îngăduie spectacolul. Teatrul am fost eu, a fost dumnezeul meu. Am jucat pentru Dumnezeu, că îngăduie spectacolul.

C.R.: *De-a lungul vremii, de când vă cunosc, ați pomenit de mai multe ori de acest complex. Mi se pare foarte straniu. Sunteți o actriță atât de apreciată, cu zeci de roluri, cu multe performanțe și multe distincții.*

C.B.: Când era rector Gelu Colceag la U.N.A.T.C., m-am dus la el și i-am spus că vreau să fac Facultatea de Teatru.

C.R.: *Poate să vă duceți ca profesoară.*

C.B.: Gelu Colceag s-a mirat și m-a invitat să-mi dau mai bine doctoratul. Apoi, când rector a devenit Adrian Titieni, mi-a spus să vin dacă vreau.

C.R.: *Și ați făcut facultatea?*

C.B.: Nu, pentru că nu știam că, dacă era a doua facultate, trebuia să o plătesc. Pe vremea aceea aveam niște probleme în familie și nu puteam.

C.R.: Să ne întoarcem. Ați ajuns la Teatrul Tineretului din Piatra Neamț, unul dintre cele mai efervescente teatre din perioada aceea.

C.B.: Da, aveam 33 de ani. Piatra Neamț a fost, ca să zic așa, Institutul pentru mine. Toată viața se consuma în teatru. Era un dialog permanent între noi. Era și multă boemă, care a avut rezultatele ei. Stăteam în preajma unor mari actori, a pictorilor, a unor personalități care mă fascinau. În acest anturaj era o viață extraordinară. Se citea poezie, veneau poeți de prin țară, aveam și un grup de prieteni. Facultatea de Filosofie m-a învățat să-mi aleg cărțile, să am discernământ în ceea ce privește lecturile. În momentul când am nevoie, mă duc la carte. La Piatra Neamț, am întâlnit foarte multă exigență, pretenție intelectuală și artistică.

C.R.: Cum ați ajuns la Piatra Neamț?

C.B.: Am dat concurs. Alexandru Dabija a pus *Conu Leonida față cu reacțiunea*, un spectacol care a avut douăsprezece vizionări și care s-a jucat de șase-șapte ori. Era gândit de Sandu în așa fel încât nu puteai să tai decât dacă te apuca să faci alt spectacol. Totul era o șopârlă. Repetițiile cu Dabija erau exigente. Trebuia să obțină ce voia el de la cei cu care lucra, fără discuții. Și atunci mi-am dat seama că nu e după cum vrei tu. Știam că pe scenă nu poți să te comporți civil, are scena ceva, în semi-obscuritatea ei există ceva divin. Vezi umbra podelei și ai senzația că se mișcă. Apoi, decât să-ți faci observații Sandu Dabija mai bine ți-ar trage două palme, mai bine te bate.

C.R.: Nu ar putea un om fin să facă așa ceva.

C.B.: Se mai întâmplă. Mai sunt regizori care te mai caftesc. Mie mi s-a întâmplat la Piatra Neamț cu Val Paraschiv. A pus un spectacol, *Milionarul sărac*. Jucam într-o rochie foarte rigidă, dintr-un carton presat, care arăta extraordinar. Trebuia să am un mers mărunț, ca al japonezelor, vârf-talpă-vârf-talpă. Eu am prins din prima ce a vrut regizorul și nu înțelegeam de ce insista cu explicațiile, ca și cum aș fi fost o tâmpită. Așa că nu voiam să fac mersul acela la repetiții. Lasă, că o să fie surpriză în spectacol, mi-am zis. De câte ori intram în scenă, mă dădea afară: „Nu e bine!”. Asta s-a întâmplat de vreo patru ori, până când scena a escaladat. A venit, mi-a tras două perechi de palme și a zis „leși și intră!”. De atunci am mers perfect. Mi-am dat seama că nu e după cum vrei tu, după cum îți închipuiai tu sau după cum ai vrea tu. Scena reprezintă un spațiu sfințit. Nu ești pe scenă ca să te comporți ca și când ai fi pe stradă.

C.R.: *Ați avut parte de regizori unu și unu la Piatra Neamț.*

C.B.: La Piatra Neamț este un spațiu mirific și ocrotitor, ca și aerul... Nu au existat tensiuni acolo. Dar spectacolele nu au însemnat atât cât ne așteptam, cenzura s-a simțit. Ducu Darie a pus *R.U.R.*, un spectacol foarte frumos, sensibil, despre amenințarea a ceea ce înseamnă robotică, hipertehnologizare. M-a distribuit într-un rol secundar, Nana. Trupa de acolo putea să facă orice. Fiecare regizor era unic în felul lui. Și Sandu Dabija, și Ducu Darie aveau simțul umorului. Când repetițiile se desfășoară într-o atmosferă de tandrețe, chiar dacă regizorul se înfurie, tu te întâlnești cu personajul, nu cu regizorul care îți dă indicații. Pe actor îl privește cum execută indicația. Iar dacă tu vezi alt spectacol decât vede regizorul, atunci nu îți rămâne decât să joci personajul pe care îl vezi tu la tine acasă. Dacă ai acceptat să joci șahul cu regizorul, accepți regulile jocului. Regizorul este cel care impune regulile, iar ție îți rămâne mânia cu personajul. Aici este problema: trebuie să respecti personajul, nu să fii mai deștept decât el. Îți impune voința lui. Dacă tu ești mai deștept decât personajul, el simte și nu se lasă cucerit, își bate joc de tine. Trebuie să te duci la el, să fii corect, smerit. Și atunci personajul, care a trăit cândva, are un spirit al lui pe care îl găsești dincolo de ce ai cucerit la masă, la repetițiile de text. M-am întrebat de multe ori

de ce facem repetiții în două module, întâi la masă, apoi pe scenă, în decor. Ce sunt repetițiile de text, au ele vreun rol? Înainte, durau două-trei săptămâni. Începeam repetiția de text în fiecare zi la 9.30. De ce?

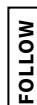

C.R.: *Ați găsit răspunsul?*

C.B.: Mi-am zis că materia primă este cuvântul, ca în Capitolul întâi din Biblie: „La început a fost cuvântul și cuvântul era Dumnezeu” și toate s-au făcut prin cuvânt. Cuvântul este foarte important. Astăzi se mai întâmplă să mergi la un spectacol și să auzi în spatele tău „Ce-a zis?”, chiar dacă actorii vorbesc tare. Repetițiile la masă aveau rolul să te ducă în apropierea personajului. Făceai cunoștință cu personajul și, chiar dacă el era un criminal, un jegos, un cerșetor, un handicapat, trebuia să-l iubești. Cum zic Sfinții Părinți, „lubește-ți aproapele ca pe tine însuți!”, așa ziceam și eu „lubește-ți personajul!”. Sigur că eu iubeam personajul mai mult decât pe mine însămi, că am fost mai tot timpul în conflict sau în divorț cu mine.

C.R.: *Din ce motiv?*

C.B.: Nu știu de ce, probabil pentru că nu făcusem Institutul de Teatru, lucrul acesta m-a marcat foarte tare. După ce ai cunoscut personajul, te duci pe scenă și începe el să se joace cu tine și, la un moment dat, te lasă și îți dă impresia că l-ai găsit și îți dă voie să-l

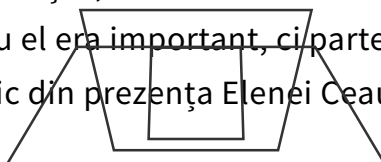

iubești, să-l cucerești. Și auzi că-ți spune regizorul din sală: „Știi ce ai făcut în momentul ăsta?”. Și tu zici „Da, sigur că da”. Și te duci a doua zi la repetiție și nu mai știi ce ai făcut. Începi să-l cauți. Trebuie să ai încredere în el, să ai o dragoste nespusă față de personaj, fără excepție, că, altfel, nu-ți iese. Nu cred că există vreun actor care să nu-și iubească personajul.

C.R.: *Ați jucat-o la Teatrul Mic pe Elena Ceaușescu. Ați iubit-o și pe ea?*

C.B.: Biata femeie, mie nu mi-a făcut nimic.

Trebuia să caut în așa fel încât să-mi dau seama mai bine cum era personajul. Toca (regizorul Alexandru Tocilescu, n.n.) mi-a cerut să tratez personajul în relație cu soțul ei, cu Nicolae Ceaușescu. Așa că m-a interesat relația dintre soții Ceaușescu. S-au iubit și ei, s-au certat. Cum își vorbeau unul altuia? Am căutat să nu maculez limbajul. Inițial, era foarte colorat în scriitură. Am refuzat genul acela de limbaj, pentru că nu el era important, ci partea de oameni primitivi. Nu am căutat să fac un personaj politic din prezența Elenei Ceaușescu.

VEZI ȘI: PORTRET COCA BLOOS

MENU

(http:
critic.ro

FOLLOW